

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ajokorttilakia muutettavaksi. Ehdotetut muutokset koskevat ajokortin kaksoiskappaleita, jotka annetaan aiempien säännösten nojalla myönnettyjen 70 ikävuoteen voimassa olevien ajokorttien perusteella. Kaksoiskappaletta voidaan joutua hakemaan esimerkiksi ajokortin varastamisen vuoksi. Kaksoiskappale annettaisiin uudeksi ajokorttilaissa säädetyksi määrääjäksi. Samaa menettelyä sovellettaisiin annettaessa korvaava ajokortti esimerkiksi nimenmuutoksen vuoksi. Ajokorttilakiin tehtäisiin lisäksi ehdotetuista muutoksista aiheutuvat tarkistukset. Ehdotettu muutos liittyy Euroopan unionin ajokorttisäännösten toimeenpanoon ja komission käynnistämään rikkomusmenettelyyn.

Laki ajokorttilain muuttamisesta on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2016.

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Ajokorttidirektiivin toimeenpano

Euroopan unionin komissio on helmikuussa 2015 antamassaan perustellussa lausunnossa katsonut, että kaksoiskappaleiden antamista koskevat ajokorttilain (386/2011) säännökset eivät täytä ajokorteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/126/EY 1 artiklan ja 7 artiklan 2 kohdan vaatimuksia, koska Suomessa annetaan ajokortin kaksoiskappaleita, jotka ovat voimassa 19 päivään tammikuuta 2033 saakka. Ajokortin voimassaoloaika ei komission mukaan vastaa ajokorttidirektiivissä säädettyjä määräaikoja. Tämän johdosta komissio on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla kehottanut Suomea toteuttamaan määräajassa tarvittavat toimenpiteet asian tilan korjaamiseksi.

Perusteltua lausuntoa edeltäneessä ajokorttidirektiivin toimeenpanoa koskevassa PILOT-kyselyssä vuonna 2013 ja virallisessa huomautuksessa vuonna 2014 komissio on luetellut muitakin asiakohtia, joiden osalta se ei katsonut Suomen täyttävän ajokorttidirektiivin toimeenpanon vaatimuksia. Osa virallisessa huomautuksessa esiin nostetuista muutostarpeista toteutettiin ajokorttilain muutoksen 70/2015 yhteydessä. Muutokset koskivat yhden ajokortin periaatteen ja muussa jäsenvaltiossa ajokorttiin kohdistettujen eri ajokorttitoimenpiteiden nimenomaista kirjaamista ajokorttilakiin sekä direktiivin vähimmäisikävaatimuksen noudattamista ilman lisävaatimuksia ulkomaisen auton ajokortin perusteella raskaan kaluston ajokorttia suoritettaessa.

Komission mukaan ajokorttia myönnettäessä on noudatettava ajokorttidirektiivissä säädettyjä voimassaoloaikoja myöntämisen perusteesta riippumatta. Tämä koskee komission mukaan myös aiemman ajokortin tilalle esimerkiksi katoamisen johdosta annettavaa ajokorttia. Sen mukaan yksi ajokorttidirektiivin keskeisistä tavoitteista oli ajokorttien turvatason korottaminen. Direktiivin mukaisia määräaikoja soveltamalla voidaan komission mukaan toteuttaa tätä tavoitetta ja hyödyntää uusimpia menetelmiä ajokortteja annettaessa väärentämisen ehkäisemiseksi ja direktiivin liikenneturvallisuuksitavoitteiden saavuttamiseksi.

2 Nykytila

Ajokorttilain 32 §:ssä edellytetään kuljettajalla olevan ajokortti ajettaessa mukana. Ajokorttilain 28 §:n mukaan ajokortin kaksoiskappaleita on haettava, jos ajokortti on kadonnut, tuhoutunut tai anastettu, ajokortin valokuvasta ei enää voida tunnistaa ajokortin haltijaa, ajokortin haltijan nimi tai henkilötunnus on muuttunut tai kortti on turmeltunut siten, ettei sitä voida vaikeudetta lukea. Kaksoiskappale on voimassa samaan voimassaolon päättymispäivään sen antamisen perusteena olevan ajokortin kanssa, sillä ajokortin saamisen edellytykset on täksi ajaksi osoitettu ja ajokortti olisi ollut siihen saakka voimassa, jos sitä ei olisi esimerkiksi varastettu. Tästä syystä ei ajokorttilain 11 §:n mukaan kaksoiskappaleita haettaessa ei vaadita uutta ajokorttilupaa, koska kysymys ei ole uudesta ajokortista. Jos ajokortin luokitusta laajennetaan, kysymyksessä on uuden ajokortin myöntäminen ja sitä varten vaaditaan uusi ajokorttilupa.

Vastaavaa menettelyä sovelletaan annettaessa aiemman ajokortin korvaava ajokortti ajokorttiin tehtävän ehto, rajoitusta tai raskaan kaluston kuljettajan ammattipätevyyttä koskevan

HE 131/2015 vp

merkinnän vuoksi taikka ajokortin luokkaa alennettaessa. Korvaava ajokortti on voimassa alkuperäisen ajokortin voimassaolon päättymispäivään.

Ajokorttidirektiivillä yhdenmukaistetut ajokorttien viiden ja 15 vuoden voimassaoloajat panttiin kansallisesti toimeen 19.1.2013 lukien voimaan tulleessa ajokorttilain (386/2011) 22 §:ssä. Ajokortit, joihin sisältyy kuorma- tai linja-auton ajo-oikeus, myönnetään viideksi vuodeksi ja muut 15 vuodeksi kerrallaan ja kuitenkin enintään siihen saakka, kun henkilö täyttää 70 vuotta. Ajokortteja, jotka ovat voimassa 70 ikävuodesta lukien tai joiden voimassaolo ulottuu yli tämän iän, koskevat lyhyemmät voimassaoloajat. Ajokortit myönnetään tällöin kahdeksi tai viideksi vuodeksi ajokortin luokituksesta riippuen.

Ennen ajokorttilakia voimassa olleiden säännösten (tieliikennelaki 267/1981 ja ajokorttiasetus 845/1990) mukaan ajokortit myönnettiin olemaan voimassa siihen saakka, kun kortinhaltija täyttää 70 vuotta ja tämän jälkeen kahdeksi tai viideksi vuodeksi kerrallaan ajokortin luokitukselta riippuen. Ensimmäinen auton ajokortti myönnettiin kuitenkin vain kahdeksi vuodeksi.

Ennen 19.1.2013 jäsenvaltioissa myönnettyt kansalliset ajokortit tunnustetaan ajokorttidirektiivissä enintään 20 vuoden ajan direktiivin voimaantulosta. Ajokorttidirektiivin 3 artiklan 3 kohdassa edellytetään jäsenvaltion varmistuvan siitä, että 19.1.2033 lukien kaikki myönnettävät ja käytössä olevat ajokortit täyttävät kaikki direktiivin vaatimukset.

Aiempien säännösten mukaisia ajokortteja koskevat siirtymäsäännökset sisältyvät ajokorttilain 106 §:ään. Periaatteena säännöksissä on, että ajokorttien tunnustamisen ja niiden perusteella annettavien kaksoiskappaleiden voimassaoloa koskevat määräajat ovat yhdenmukaiset. Aiempien säännösten mukaiset ajokortit edellytetään uusittaviksi ajokorttilain vaatimusten mukaisiksi viimeistään mainitusta ajankohdasta lukien, vaikka ajokorttiin kirjattua voimassaoloaikaakaan olisi edelleen jäljellä. Sen varmistamiseksi, että 19.1.2033 lukien kaikki ajokortit täyttävät kaikki direktiivin vaatimukset, aiempien säännösten mukaisten ajokorttien kaksoiskappaleet annetaan olemaan voimassa enintään 18.1.2033 asti, vaikka niiden antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaolon päättymispäivä olisi tätä myöhäisempi. Jos ajokortin luokitusta laajennetaan, kysymyksessä on uuden ajokorttiluokan myöntäminen ja annettavaan ajokorttiin sovelletaan tällöin ajokorttilain 22 §:n 3 momentin mukaisia määräaikoja.

3 Ehdotetut muutokset

Ajokorttilain 106 §:ää ehdotetaan muutettavaksi. Ehdotetut muutokset koskisivat kaksoiskappaleita, joita haettaisiin aiempien säännösten nojalla myönnettyjen 70 ikävuoteen voimassa olevien ajokorttien perusteella. Kaksoiskappaleita annettaessa sovellettaisiin ajokorttilain 22 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä voimassaoloaikoja ajokortin luokituksen mukaan.

Vastaavaa menettelyä sovellettaisiin haettaessa edellä tarkoitettuja ajokortteja korvaavia ajokortteja ajokorttiin tehtävän ehtoa, rajoitusta tai ammattipätevyyttä koskevan merkinnän tai ajokortin luokan alentaminen takia.

Ehdotettua menettelyä sovellettaisiin myös siinä tapauksessa, että edellä tarkoitettujen ajokorttien perusteella olisi ajokorttilain 106 §:n nojalla annettu kaksoiskappale tai edellä tarkoitettu korvaava ajokortti ja tämä kaksoiskappale tai korvaava ajokortti olisi uuden hakemuksen perusteena. Uutta kaksoiskappaletta tai korvaavaa ajokorttia haettaessa sovellettaisiin ajokorttilain 22 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä voimassaoloaikoja.

Muita ajokorttien kaksoiskappaleita ja edellä tarkoitettuja korvaavia ajokortteja annettaessa ehdotetaan jatkettavaksi nykykäytäntöä, koska niiden ajokorttien voimassaoloajat ovat ajo-

korttilain mukaiset. Haetut kaksoiskappaleet ja korvaavat ajokortit olisivat voimassa hakemuksen perusteena olevan ajokortin voimassaolon päättymispäivään, koska alkuperäisen ajokortin saamisen edellytykset on siihen asti osoitettu. Nykyisen käytännön jatkuminen mahdollistaisi ajoterveysvalvonnan toteutumisen säännönmukaisin määräajoin ajokortin uudistamisen yhteydessä.

Lisäksi ajokorttilakiin ehdotetaan, että ajokorttilakiin tehdään muutosehdotusten edellyttämät tarkistukset. Aiempien säännösten mukaisten raskaan kaluston kuljettamiseen oikeuttavien ajokorttien voimassaoloon liittyviä kuljettajan ikäkausitarkastuksia koskevassa 112 §:ssä huomioitaisiin siirtyminen määräaikaisen ajokortin uusimisen piiriin, jos henkilölle annetaan 22 §:n 2 momentin mukaisesti voimassa oleva ajokortin kaksoiskappale tai korvaava ajokortti. Pykälässä tarkoitettu ikäkausitarkastuksiin liittyvä lääkärintodistuksen esittämisvelvollisuus ei koskisi tällaista ajokortin haltijaa. Lisäksi ehdotetaan lakiin tehtäväksi eräitä tarkistuksia mahdollisten soveltamisepäselvyyksien välttämiseksi ajokorttilain nojalla myönnettyjen ja aiempien säännösten mukaisten ajokorttien välillä.

Ehdotetut muutokset edellyttävät merkittäviä muutoksia ajokorttirekisterissä. Rekisterin toiminnan ja vireillä olevien rekisterimuutosten varmistamiseksi tässä esityksessä tarkoitettut muutokset ehdotetaan tulemaan voimaan syksyllä 2016.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Vaikutukset kansalaisille

Esityksessä ehdotettujen muutosten johdosta aiempien säännösten mukaisten pitkäaikaisten ajokorttien kaksoiskappaleiden ja muiden esityksessä tarkoitettujen korvaavien ajokorttien voimassaoloajat lyhenisivät käytännössä. Hakemuksen perusteena olevan ajokortin voimassaolosta jäljellä oleva aika vaikuttaisi siihen, missä määrin voimassaolo käytännössä lyhenisi ja minkälaiset taloudelliset vaikutukset muutoksella olisi. Voimassaoloajan lyheneminen lisäisi ajokortin haltijoiden ajokorttien uusimiskertoja ja siitä aiheutuisi ylimääräisiä kustannuksia. Erityisesti näin voisi tapahtua raskaan kaluston ajo-oikeuden sisältävien ajokorttien kohdalla niiden lyhyemmistä voimassaoloajoista johtuen. Ajokorttilain mukaiset raskaan kaluston ajokortit jouduttaisiin uusimaan viiden vuoden välein ja ryhmän 1 ajokortit 15 vuoden välein 70 vuoden ikään saakka. Pelkästään kevyen kaluston kuljetusoikeuden sisältävien 1 ryhmän ajokorttien voimassaoloajat lyhenisivät erityisesti, jos niiden voimassaolon päättymispäivä olisi myöhemmin kuin 18.1.2033. Muutos ei kuitenkaan käytännössä lisäisi lääkärintarkastuksia eikä näin aiheuttaisi tältä osin ylimääräisiä kustannuksia. Ryhmän 1 ajokorttia uusivilta tarkastus vaaditaan vasta sellaiseen ajokorttiin, joka on voimassa 70 ikävuodesta lukien tai jonka voimassaolo ulottuu yli mainitun iän. Raskaan kaluston ajo-oikeuden omaavia koskevat 45 ikävuoden täyttymisen jälkeen samat tarkastukset siitä riippumatta, onko kysymyksessä aiempien säännösten nojalla saatu pitkäaikainen ajokortti tai määräajoin uusittava ajokorttilain määräaikojen mukainen ajokortti. Ajokorttiin tarvittavasta valokuvasta ei aiheutuisi ylimääräisiä kustannuksia, jos rekisteriin talletettua kuvaa voitaisiin käyttää. Ajokortin kuva ei voi olla 15 vuotta vanhempi.

Ajokorttilain 106 §:ään sisältyy jo nykyisellään velvollisuus aiempien säännösten mukaisten ajokorttien uusimisesta viimeistään 18.1.2033, vaikka voimassaoloaikaa olisi vielä jäljellä.

Poliisin perimä maksu ajokorttien uudistamisesta on 42 euroa. Sama maksu peritään ajokortin kaksoiskappaleesta. Toimivalta ajokorttien myöntämisessä siirtyy vuoden 2016 alusta Liikenteen turvallisuusvirastolle ja sen perimät maksut vahvistetaan erikseen. Ajokorttimenettelyssä

tapahtuu muutoksia, joilla voi olla vaikutuksia lupamaksujen suuruuteen. Menettelyn kehittämisen arvioidaan alentavan aiheutuvia kustannuksia.

Ajokorttirekisteriin sisältyvät ajokortteja ja ajo-oikeuksia sekä niiden haltijoita koskevat tiedot. Ajo-oikeus alkaa kuljettajantutkinnon suorittamisesta ja sen voimassaoloaika määräytyy ajokorttilain voimassaoloaikojen mukaan ja määrittää myös ajokortin voimassaolon päättymisajankohdan. Ajo-oikeuden voimassaoloa jatketaan uudistamalla ajokortti. Ajokortilla ei ole ajo-oikeudesta erillistä hallinnollista voimassaoloaikaa eikä ajokortin voimassaoloaika ole nykyisessä rekisterijärjestelmässä erotettavissa ajo-oikeuden voimassaoloajasta. Tämän johdosta muutos ajokortin voimassaoloajassa merkitsee myös vastaavaa muutosta rekisteröinnin perusteena olevaan ajo-oikeuden voimassaoloaikaan. Tämä ilmenee myös ajokortin kääntöpuolen merkinnöistä. Jos ajokortin uudistaminen laiminlyödään, henkilöllä ei ole ajo-oikeutta ja hän syyllistyy ajaessaan rikoslain 23 luvun 10 §:ssä säädettyyn kulkuneuvon kuljettamiseen oikeudetta. Näin on myös silloin, jos saatua kaksoiskappaletta ei uudisteta vaikka sen antamisen perusteena oleva ajokortti olisi ollut saatua kaksoiskappaletta pitempään voimassa. Seuraamuksena kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta on sakkoa tai vankeutta enintään kuusi kuukautta. Jos ajo-oikeus on voimassa, mutta sen haltijalla ei ole sitä vastaavaa ajokorttia ajettaessa mukana, hän syyllistyy ajokorttilain 93 §:ssä tarkoitettuun ajokorttirikkomukseen, josta seurauksena voi olla sakkoa.

4.2 Hallinnolliset vaikutukset ja vaikutukset viranomaisten toimintaan

Kaksoiskappaleiden ja muiden korvaavien ajokorttien antamista koskevat muutosehdotukset lisäävät ajokorttien uusimiskertoja ja sen myötä viranomaistyötä. Ehdotetuista voimassaoloajan muutoksista ja niiden vaikutuksista aiheutuu laajoja eri rekisteritoimintoihin vaikuttavia ajokorttien rekisteröintijärjestelmän muutostarpeita. Rekisterin perustietoja käytetään myös esimerkiksi ajo-oikeudenhaltijoille lähetettävien muistutuskirjeiden perustana. Arvioidut järjestelmämuutosten kustannukset ovat noin 100 000 euroa. Lisäksi kustannuksia aiheutuu asiasta tiedottamisesta.

5 Asian valmistelu

Esitysluonnos on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa.

Esitysluonnos on lähetetty laajasti tiedoksi eri organisaatioille lausunnon antamista varten. Suuressa osassa lausuntoja esitystä on taustansa vuoksi pidetty perusteltuna tai siihen ei ole ollut lausuttavaa. Eräissä lausunnoissa (Autoliitto ry, Logistiikkayritysten Liitto ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Suomen Motoristit ry SMOTO, Suomen Yrittäjät) pidetään muutoksia kohtuuttomina, uusimisen puolesta ajokortinhaltijoita epätasa-arvoisesti kohtelevina sekä byrokratiaa ja kustannuksia tarpeettomasti lisäävinä. Kohtuuttomuutta katsotaan korostavan sen, etteivät ajokorttien väärentämiset ja väärinkäyttö ole olleet Suomessa ongelmana. Uusimiskertojen lisääntyessä esityksen johdosta ja ajokorttien myöntämistoimivallan siirtymässä viranomaiselta toiselle lausunnoissa kiinnitetään myös huomiota palveluiden hintatasoon ja saatavuuteen sekä myöntämistoimintojen järjestämiseen niin, etteivät muutosten kustannukset nosta lupamaksuja ja että hintatason kustannusvastaavuus toteutuu mahdollisimman hyvin myös käytännössä. Annetut lausunnot ovat liikenne- ja viestintäministeriön asianhallintajärjestelmässä numerolla LVM/1619/03/2015.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

11 §. Poikkeukset ajokorttiluvan vaatimisesta. Pykälän 2 momentin säännös koskee ajokorttiluvan tarvetta, jos hakemuksen perusteena on muussa EU- tai ETA-valtiossa annetun ajokortin kaksoiskappale tai sen uudistaminen. Ajokorttiluokituksen muutos edellyttää aina uutta ajokorttilupaa normaalin hakumenettelyn mukaisesti. Ajokorttilupa vaaditaan myös siinä tapauksessa, ettei ajokortinhaltijalla ole Suomessa myönnettyä ajokorttia ja perustietoja ennestään rekisterissä. Ajokorttidirektiivin mukaan uuden ajokortin esimerkiksi varastetun ajokortin korvaamiseksi antaa henkilön vakinaisen asuinpaikan jäsenvaltio (11 artiklan 5 kohta). Asiaa koskevat säännökset sisältyvät ajokorttilain 59 §:n 4 momenttiin. Ajokorttilain 9 §:n 1 momentissa säädetään yhden EU- tai ETA-valtiossa annetun ajokortin periaatteesta ja ajokorttiluvan myöntämisestä tällaisen ajokortin haltijalle kyseisen ajokortin korvaamiseksi toisella ajokortilla. Hakumenettelyn selkeyttämiseksi ehdotetaan 11 §:n 2 momenttia tarkennettavaksi siten, että ajokorttilupa vaaditaan ajokorttia uudistettaessa tai korvattaessa se uudella ajokortilla. Korvaaminen voisi koskea esimerkiksi ajokortin vaihtamista suomalaiseen, ajokorttiin lisättävää ehto-, rajoitus- tai ammattipätevyysmerkintää taikka 11 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua varastetun ajokortin korvaamista.

22 §. Ajokorttien voimassaoloajat. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan tarkennettavaksi, että ajokortin kelpoisuuden laajentamisessa on kysymys uuden ajokorttiluokan lisäämisestä ajokorttiin, ei esimerkiksi ammattipätevyyttä koskevan merkinnän tekemisestä. Ajokortin voimassaoloajan pituuteen vaikuttavat ajokortin luokitus ja hakijan ikä. Momentista poistettaisiin sana ”enintään”, koska luovuttaessa lyhytaikaisesta ajokortista vuonna 2016 ajokortti annetaan luokan korotuksen yhteydessä aina laissa säädetyksi uudeksi määräajaksi. Momenttiin sisältyvä viittaus 11 §:n 1 momentin 3 kohtaan oikaistaisiin koskemaan mainitun momentin 1 kohtaa, jossa säädetään kysymyksessä olevista ehtoa, rajoitusta ja ammattipätevyyttä koskevista ajokorttimerkinnöistä. Lisäksi tarkennettaisiin momentin koskevan vain pykälän 1 ja 2 momentin mukaisin määräajoin myönnettyjä ajokortteja. Aiempien säännösten mukaisiin pitkäaikaisiin ajokortteihin kohdistuvista toimenpiteistä säädettäisiin 106 §:n siirtymäsäännöksessä.

28 §. Ajokortin kaksoiskappale. Pykälä koskisi edellä 11 §:n perusteluissa todetun mukaisesti vain Suomessa annettujen ajokorttien kaksoiskappaleita. Muissa EU- ja ETA-valtioissa annettuja ajokortteja koskevat säännökset sisältyvät 59 §:n 4 momenttiin ja 11 §:n 2 momenttiin. Näiden ajokorttien kohdalla tarvitaan ajokorttilupa, koska rekisterissä ei ennestään ole kaksoiskappaleen antamisen perusteena olevia ajokorttia ja ajo-oikeuden haltijaa koskevia perustietoja. Pykälässä tarkennettaisiin kaksoiskappaleen antamisen edellytyksiä. Edellytyksenä olisi, että henkilön vakinainen asuinpaikka on Suomessa, mikä antaa toimivallan kansallisille viranomaisille. Muussa kuin EU- tai ETA-valtiossa vakinaisesti asuvalle voitaisiin kuitenkin antaa hänen voimassa olevaa suomalaista ajokorttiaan vastaava kaksoiskappale, jos ajokorttiin ei olisi kohdistettu 12 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä muussa EU- tai ETA-valtiossa.

Pykälän 4 momenttiin lisättäisiin viittaus ajokorttilain voimassaoloaikoja koskevaan pykälään sen selkeyttämiseksi, että menettely koskee vain ajokorttilain mukaisia määräaikoja noudattaen myönnettyjen ajokorttien kaksoiskappaleita. Ajokortit voisivat olla ajokorttilain nojalla myönnettyjä tai myös sitä ennen myönnettyjä, jos ajokortin voimassaoloaika vastaisi ajokorttilaissa säädettyjä määräaikoja. Näiden ajokorttien kohdalla jatkettaisiin nykyistä menettelyä. Kaksoiskappaleen voimassaolon päättymispäivä määräytyisi sen antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaoloajan päättymisen mukaan. Kaksoiskappaleen antamisen perusteena voisi

olla myös aiemmin annettu kaksoiskappale, jonka voimassaolon päättymisajan mukaan uuden kaksoiskappaleen voimassaoloaika määräytyisi. Ennen ajokorttilain voimaantuloa myönnettyjen pitkäaikaisten ajokorttien voimassaoloa ja niiden perusteella annettavia kaksoiskappaleita koskevat säännökset sisältyisivät 106 §:n siirtymäsäännöksiin.

106 §. *Ajokortteja koskevat siirtymäsäännökset.* Pykälää ehdotetaan selkeytettäväksi ehdotettujen muutosten johdosta. Pykälän 1 momentti jaettaisiin 1 ja 2 momentiksi. Nykyisen 1 momentin säännökset aiempien ajokorttien voimassaolon tunnustamisesta jäisivät 1 momenttiin. Korttien tunnustamista koskevat vaatimukset olisivat ennallaan.

Ehdotettuun 2 momenttiin siirrettäisiin näiden ajokorttien perusteella annettavia ajokortteja ja niiden voimassaoloa koskevat säännökset. Ajokortin luokitusta laajennettaessa sovellettaisiin 22 §:n 3 momentissa säädetyn mukaista menettelyä. Uutta luokkaa koskeva päätös käynnistäisi uuden voimassaoloajan ajokortin luokituksen ja haltijan iän mukaan. Myös kaksoiskappaleiden ja muiden korvaavien ajokorttien kohdalla uudet ajokortit annettaisiin uudeksi määräajaksi edellä todetuin perustein. Näiden ajokorttien kaksoiskappaleita tai esimerkiksi ammatti-pätevyysmerkinnän takia annettavia ajokortteja ei enää annettaisi aiemman ajokortin voimassaolon päättymisajan mukaan vaan uusia ajokorttilain mukaisia voimassaoloaikoja soveltaen. Vastaavaa menettelyä sovellettaisiin myös sellaisten korttien kohdalla, jotka olisi annettu tämän pykälän nojalla olemaan voimassa esimerkiksi 18.1.2033 asti. Muiden kuin 70 ikävuoteen voimassa olevien ajokorttien kohdalla voitaisiin jatkaa nykyistä käytäntöä ja antaa ajokortti 28 §:n 4 momentin mukaisesti olemaan voimassa antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaolon päättymispäivään. Kyseinen määräaika olisi tässä tapauksessa sama kuin ajokorttilain 22 §:n 1 tai 2 momentissa. Luokitusta laajennettaessa sovellettaisiin vastaavasti kuin muidenkin korttien kohdalla 22 §:n 3 momentin mukaista menettelyä.

Ehdotetun 2 momentin johdosta nykyinen 4 momentti ei olisi enää tarpeen. Ajokortin luokkaa alennettaessa sovellettaisiin siinä todettuja periaatteita korvaavasta ajokortista ja sen voimassaoloajasta, koska kysymys on henkilöllä ennestään olevasta ajo-oikeudesta.

Pykälän 3–5 momentit vastaisivat nykyisiä 2, 3 ja 5 momentteja ja olisivat asiallisesti ennallaan.

112 §. Terveysvaatimuksia ja lääkärintodistusta koskevat siirtymäsäännökset. Lain 106 §:ään ehdotettujen muutosten johdosta tarkistettaisiin pykälän 3 momenttia soveltamisen selkeyttämiseksi. Lääkärintodistuksen esittämisvelvollisuus ei olisi enää tarpeen, jos henkilölle annettaisiin uusi ajokortti 22 §:n 2 momentin mukaisella voimassaoloajalla, koska ajoterveysvaatimusten täyttymisen seuranta siirtyisi silloin kyseisen ajokortin uudistamisen yhteydessä tapahtuvaksi. Kysymyksessä voisi olla luokan korotuksen takia annettu ajokortti tai esimerkiksi esityksessä tarkoitettu kaksoiskappale. Momenttiin sisältyvä lääkärintodistuksen esittämisvelvollisuus koskee aiempien säännösten mukaisesti myönnettyjen 70 ikävuoteen voimassa olevien raskaan kaluston ajokorttien haltijoita 45 ikävuoden täyttymisen jälkeen.

2 Voimaantulo

Rekisterijärjestelmän muutostarpeet joudutaan sovittamaan aiemmin päätettyihin ja vireillä oleviin rekisterin muutostöihin siten, ettei ajokorttijärjestelmän yhteensopivuutta ja toimintaa sekä jo päätettyjen muutosten voimaantuloa vaaranneta. Vireillä olevia muutostöitä ovat esimerkiksi ajokorttien ja eräiden muiden lupien myöntämistoimivallan siirtoon vuoden 2016 alusta tarvittavat muutokset ja niiden yhteydessä toteutettavat rekisterijärjestelmää hyödyntävät ja sähköisen asioinnin käyttöönottoa edistävät toimenpiteet. Tämän johdosta laki on mah-

dollista saattaa voimaan syksyllä 2016. Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2016.

3 Ahvenanmaan asema

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 21 kohdan mukaan Ahvenanmaalla on lainsäädäntövalta tieliikenneasioissa. Ehdotettu lainsäädäntö kuuluu Ahvenanmaan lainsäädäntövallan piiriin.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Esitystä on tarkasteltava perusoikeuksien, hyvän hallinnon ja kansalaisen luottamuksen suojan sekä saavutetun ajo-oikeuden kannalta. Vaatimus voimassa olevien ajokorttilain mukaisten voimassaoloaikojen soveltamisesta, muutenkin kuin uutta ajokorttia tai ajokorttiluokkaa myönnettäessä, voi lyhentää ajo-oikeuden ja ajokortin voimassaoloaikaa siitä mikä se oli kaksoiskappaleen tai muun korvaavan ajokortin antamisen perusteena olevassa ajokortissa ja mikä se olisi, jos ajokortin korvaaminen esityksessä tarkoitetuista syistä ei olisi ollut tarpeen.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien toteutuminen. Luottamuksen suoja hallinto-oikeudessa puolestaan edellyttää, että kansalainen voi luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen, päätösten lainmukaisuuteen ja siihen ettei päätöksiin tehdä jälkikäteen yllättäviä muutoksia.

Perustuslain 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Ajokorttilain vaatimus ajokortista ja ajo-oikeudesta moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettamisen edellytyksenä on asetettu yleisen liikenneturvallisuuden ja tienkäyttäjien turvallisuuden ylläpitämiseksi. Samat liikenneturvallisuustavoitteet ovat myös EU:n ajokorttidirektiivin taustalla. Ajokorttilomakkeen luotettavuuden ja turvata-son parantaminen sekä sen uusiminen säännönmukaisesti direktiivissä säädettyjen määräaiko-jen mukaisesti oli yksi ajokorttidirektiivin uudistamisen keskeisistä tavoitteista. Ajokorttilomakkeen turvavaatimuksilla ja asiakirjan säännönmukaisella uudistamisella yhdenmukaistet- tujen ajokorttien myöntämistä koskevien voimassaoloaikojen mukaisesti varmistetaan, että ajokortin aitous, luotettavuus ja turvatoimet ovat ajan tasalla ja että asianomaisella yleensä on voimassa oleva ajo-oikeus ja ajokortti, jonka saamisen edellytykset hän täyttää.

Ajokorttilain mukaan ajo-oikeuden haltijalla on oltava ajokorttirekisteriin merkittyä voimassa olevaa ajo-oikeutta vastaava ajokortti ajettaessa mukana. Jos ajokortti ei enää täytä säädettyjä vaatimuksia, ajo-oikeuden haltijan on haettava sen korvaavaa ajokortin kaksoiskappaletta. Uusi ajokortti voidaan joutua antamaan myös eräiden ajokorttiin tehtävien merkintöjen vuoksi tai luokan alentamisen takia. Ajokortin turvavaatimuksiin liittyvien EU-tason liikenneturvalli- suustavoitteiden vuoksi ajokorttia annettaessa on komission näkemyksen mukaisesti noudatet- tava direktiivin mukaisia voimassaoloaikoja. Edellä olevan johdosta aiempien säännösten mu- kaisen pitkäaikaisen ajokortin kaksoiskappaleen voimassaolo voi jäädä lyhyemmäksi kuin mi- kä se oli korvattavassa ajokortissa.

Eduskunnan perustuslakivaliokunta on kannanotoissaan katsonut mahdolliseksi rajoittaa pe- rusoikeutta tietyissä tapauksissa tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Rajoituksen on tällöin edellytetty perustuvan lain tasoiseen sääntelyyn ja olevan täsmällistä ja tarkkarajaista. Rajoi- tuksen perusteen on oltava perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä, jos sillä rajoitetaan jotakin toista perusoikeutta.

HE 131/2015 vp

Ehdotetulla muutoksella voitaisiin rajoittaa ajokortinhaltijan aiempaan ajokorttiin merkittyä voimassaoloaikaa liikenneturvallisuusvaatimusten toteutumiseksi. Esitykseen sisältyvän aiemman ajokortin korvaavien kaksoiskappaleiden ja ajokorttien antamisessa noudatettavaan menettelyyn ehdotettua muutosta on pidettävä perustuslaissa tarkoitettujen turvallisuustavoitteiden mukaisena ja sen on katsottava täyttävän täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset. Esitys voidaan tämän perusteella käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

ajokorttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajokorttilain (386/2011) 11 §:n 2 momentti, 22 §:n 3 momentti, 28 §:n 1 ja 4 momentti, 106 § ja 112 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 2 momentti ja 22 §:n 3 momentti laissa 70/2015, 106 § osaksi laeissa 1081/2012 ja 70/2015 sekä 112 §:n 3 momentti laissa 1081/2012, seuraavasti:

11 §

Poikkeukset ajokorttiluvan vaatimisesta

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen ajokorttilupa vaaditaan, jos on kysymys muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa annetun ajokortin uudistamisesta tai korvaamisesta uudella ajokortilla.

22 §

Ajokorttien voimassaoloajat

Jos tässä pykälässä tarkoitetun ajokortin luokitusta laajennetaan sen voimassa ollessa, uusi ajokortti annetaan uudeksi 1 tai 2 momentissa tarkoitetuksi määräajaksi. Ajokortti, joka annetaan 11 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun merkinnän tekemiseksi ajokorttiin tai sen poistamiseksi taikka ajokortin luokan alentamiseksi muuksi kuin 15 a §:n 1 momentissa tarkoitettuksi määräajaksi, on voimassa sen antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaolon päätymispäivään.

28 §

Ajokortin kaksoiskappale

Ajokortin haltijalle voidaan antaa ajokortin kaksoiskappale, jos 12 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdan vaatimukset täyttyvät ja ajokortti on myönnetty Suomessa. Kaksoiskappale voidaan kuitenkin 2 kohdassa säädetystä poiketen antaa, jos ajokortin haltijan vakinainen asuinpaikka on muussa kuin EU- tai ETA-valtiossa.

Kaksoiskappale on voimassa sen antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaolon päätymispäivään, jos kaksoiskappaleen antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaoloaika vastaa 22 §:ssä säädettyjä määräaikoja.

106 §

Ajokortteja koskevat siirtymäsäännökset

Jos kuljettajantutkinto on suoritettu hyväksytysti tai päätös ajokortin myöntämisestä silloin, kun ajokortin luovuttaminen ei edellytä kuljettajantutkinnon suorittamista, on tehty ennen 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää, ajokorttiin sovelletaan ennen mainittua voimaantulopäivää voimassa olleita säännöksiä. Kyseiset ajokortit ja ennen edellä tarkoitettua voimaantulopäivää luovutetut ajokortit ovat voimassa ajokortissa mainitun ajan, kuitenkin enintään 20 vuotta edellä tarkoitettua voimaantulopäivästä. Jotta ajokortin voimassaolo jatkuu 19 päivästä tammikuuta 2033, se on ennen mainittua päivää uusittava tämän lain mukaisesti.

Jos sellaisen 1 momentissa tarkoitettun ajokortin, joka on voimassa kunnes ajokortin haltija täyttää 70 vuotta, luokitusta laajennetaan, uusi ajokortti annetaan 22 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyksi määräajaksi. Vastaavasti menetellään annettaessa tällaisen ajokortin kaksoiskappale tai ajokortin korvaava uusi ajokortti ehdon, rajoituksen tai ammattipätevyyttä koskevan ajokorttimerkinnän tekemiseksi tai sen poistamiseksi taikka ajokortin luokan alentamiseksi. Tämä koskee myös uuden kaksoiskappaleen tai korvaavan ajokortin antamista sellaisen edellä tarkoitettun ajokortin kaksoiskappaleen tai korvaavan ajokortin perusteella, jota annettaessa ei ole sovellettu 22 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä vastaavia määräaikoja. Muihin 1 momentissa tarkoitettuihin ajokortteihin sovelletaan 22 §:n 3 momenttia, jos ajokortin luokitusta muutetaan, ja 28 §:n 4 momenttia, jos annetaan kaksoiskappale tai muu sen korvaava ajokortti.

Muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa ennen tämän lain 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantuloajankohtaa voimassa olleiden säännösten mukaisesti annettu ajokortti tunnustetaan vastavuoroisesti niin kauan kuin ajokortti on voimassa, kuitenkin enintään 18 päivään tammikuuta 2033. Jos ajokortin haltija täyttää 12 §:ssä säädetyt ajokorttiluvan myöntämisestä koskevat edellytykset, ajokortti uudistetaan hakemuksesta tämän lain mukaisesti ajokortiksi 27 §:n säännöksiä noudattaen.

Jos ennen 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantuloajankohtaa voimassa olleiden säännösten mukaisesti annettussa ajokortissa on ehto oikeanpuoleisesta taustapeilistä, uusi ajokortti tai ajokortin kaksoiskappale annetaan ilman tätä ehtoa, jollei lupapäätös erityisesti edellytä muuta.

Ennen edellä 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää voimassa olleiden säännösten mukaisen ajokortin haltijalle saadaan antaa tässä laissa tarkoitettu ajokortin kaksoiskappale, vaikka ajokortti on tallella eikä se ole turmeltunut.

112 §

Terveysvaatimuksia ja lääkärintodistusta koskevat siirtymäsäännökset

Ennen 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää voimassa olleiden säännösten mukaisesti 70 ikävuoteen voimassaolevan kuorma- tai linja-auton ajo-oikeuden Suomessa vakinaisesti asuvan haltijan on ajo-oikeutensa voimassa pysyttämiseksi esitettävä poliisille kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 50, 55, 60 ja 65 vuotta, lääkärinlausunto hänellä olevan ajokortin terveystaustatietojen täyttymisestä. Tätä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos määräajan alkaessa on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta siitä, kun vastaavien terveystaustatietojen täyttymisen on osoitettu poliisille toimitetulla lääkärinlausunnolla muun kuin edellä

HE 131/2015 vp

tarkoitettun määräaikaistarkastuksen johdosta tai jos ajokortti on 106 §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti 22 §:n määräaikoja soveltaen korvattu kaksoiskappaleella tai uudella ajokortilla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2015

Pääministeri

Juha Sipilä

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Laki

ajokorttilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajokorttilain (386/2011) 11 §:n 2 momentti, 22 §:n 3 momentti, 28 §:n 1 ja 4 momentti, 40 §:n 2 momentin 5 kohta, 106 § ja 112 §:n 3 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 2 momentti ja 22 §:n 3 momentti laissa 70/2015, 106 § osaksi laeissa 1081/2012 ja 70/2015 sekä 112 §:n 3 momentti laissa 1081/2012, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

11 §

Poikkeukset ajokorttiluvan vaatimisesta

Edellä 1 momentista poiketen ajokorttilupa vaaditaan, jos on kysymys muussa EU- tai ETA-valtiossa annetun ajokortin kaksoiskapaleesta tai uudistamisesta.

22 §

Ajokorttien voimassaoloajat

Jos ajokortin kelpoisuutta laajennetaan sen voimassa ollessa, uusi ajokortti annetaan uudeksi enintään 1 tai 2 momentissa tarkoitetuksi määräajaksi. Jos uusi ajokortti annetaan 11 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun merkinnän tekemiseksi ajokorttiin, se on voimassa alkuperäisen ajokortin voimassaolon päättymispäivään.

Ehdotus

11 §

Poikkeukset ajokorttiluvan vaatimisesta

Edellä 1 momentissa säädetyistä poiketen ajokorttilupa vaaditaan, jos on kysymys muussa EU- tai ETA-valtiossa *kuin Suomessa* annetun ajokortin *uudistamisesta tai korvaamisesta uudella ajokortilla*.

22 §

Ajokorttien voimassaoloajat

Jos *tässä pykälässä* tarkoitetun ajokortin luokitusta laajennetaan sen voimassa ollessa, uusi ajokortti annetaan uudeksi 1 tai 2 momentissa tarkoitetuksi määräajaksi. *Ajokortti, joka annetaan 11 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun merkinnän tekemiseksi ajokorttiin tai sen poistamiseksi taikka ajokortin luokan alentamiseksi muuksi kuin 15 a §:n 1 momentissa tarkoitetuksi määräajaksi, on voimassa*

sen antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaolon päättymispäivään.

28 §

Ajokortin kaksoiskappale

Suomessa tai muussa EU- tai ETA-valtiossa annetun ajokortin haltijalle voidaan antaa ajokortin kaksoiskappale, jos hän täyttää 12 §:n 1 momentin 3 kohdan vaatimuksen tai Suomessa annetun ajokortin haltijan vakinainen asuinpaikka on muussa kuin EU- tai ETA-valtiossa.

Kaksoiskappale on voimassa samaan määräpäivään alkuperäisen ajokortin kanssa.

28 §

Ajokortin kaksoiskappale

Ajokortin haltijalle voidaan antaa ajokortin kaksoiskappale, jos 12 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdan vaatimukset täyttyvät ja ajokortti on myönnetty Suomessa. Kaksoiskappale voidaan kuitenkin 2 kohdassa säädetystä poiketen antaa, jos ajokortin haltijan vakinainen asuinpaikka on muussa kuin EU- tai ETA-valtiossa.

Kaksoiskappale on voimassa sen antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaolon päättymispäivään, jos kaksoiskappaleen antamisen perusteena olevan ajokortin voimassaoloaika vastaa 22 §:ssä säädettyjä määräaikoja.

106 §

Ajokortteja koskevat siirtymäsäännökset

Jos kuljettajantutkinto on suoritettu hyväksytysti tai päätös ajokortin myöntämisestä silloin kun ajokortin luovuttaminen ei edellytä kuljettajantutkinnon suorittamista on tehty ennen 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää, ajokortteihin sovelletaan ennen mainittua voimaantulopäivää voimassa olleita säännöksiä. Nämä ja ennen mainittua voimaantulopäivää luovutetut ajokortit ovat voimassa ajokortissa mainitun ajan, kuitenkin enintään 20 vuotta mainitusta voimaantulopäivästä. Ajokorttien voimassaolon jatkamiseksi edellä mainitun voimassaoloajan jälkeen ne on uusittava tämän lain mukaisiksi ajokorteiksi. Haettaessa ennen edellä mainittua voimaantulopäivää voimassa olleiden säännösten mukaisen ajokortin kaksoiskappaleta taikka ehdon, rajoituksen tai ammattipätevyyden merkitsemistä ajokorttiin, voimassaolon päättymispäiväksi uuteen ajokorttiin merkitään alkuperäisen ajokortin voimassa-

106 §

Ajokortteja koskevat siirtymäsäännökset

Jos kuljettajantutkinto on suoritettu hyväksytysti tai päätös ajokortin myöntämisestä silloin, kun ajokortin luovuttaminen ei edellytä kuljettajantutkinnon suorittamista, on tehty ennen 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää, ajokorttiin sovelletaan ennen mainittua voimaantulopäivää voimassa olleita säännöksiä. Kyseiset ajokortit ja ennen edellä tarkoitettua voimaantulopäivää luovutetut ajokortit ovat voimassa ajokortissa mainitun ajan, kuitenkin enintään 20 vuotta edellä tarkoitettua voimaantulopäivästä. Jotta ajokortin voimassaolo jatkuu 19 päivästä tammikuuta 2033, se on ennen mainittua päivää uusittava tämän lain mukaiseksi.

Jos sellaisen 1 momentissa tarkoitettun ajokortin, joka on voimassa kunnes ajokortin haltija täyttää 70 vuotta, luokitusta laajennetaan, uusi ajokortti annetaan 22 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyksi määräajaksi. Vastavasti menetellään annettaessa tällaisen ajo-

olon päättymispäivä, kuitenkin enintään 20 vuoden voimassaoloa 102 §:n 1 momentissa mainitusta voimaantulopäivästä vastaava päivä.

kortin kaksoiskappale tai ajokortin korvaava uusi ajokortti ehdon, rajoituksen tai ammatitipätevyyttä koskevan ajokorttimerkinnän tekemiseksi tai sen poistamiseksi taikka ajokortin luokan alentamiseksi. Tämä koskee myös uuden kaksoiskappaleen tai korvaavan ajokortin antamista sellaisen edellä tarkoitetun ajokortin kaksoiskappaleen tai korvaavan ajokortin perusteella, jota annettaessa ei ole sovellettu 22 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyä vastaavia määräaikoja. Muihin 1 momentissa tarkoitettuihin ajokortteihin sovelletaan 22 §:n 3 momenttia, jos ajokortin luokitusta muutetaan, ja 28 §:n 4 momenttia, jos annetaan kaksoiskappale tai muu sen korvaava ajokortti.

Jos ennen 102 §:n 1 momentissa tarkoitettua voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti annetussa ajokortissa on ehto oikeanpuoleisesta taustapeilistä, uusi ajokortti tai ajokortin kaksoiskappale annetaan ilman tätä ehtoa, jollei lupapäätös erityisesti edellytä muuta.

(siirretään 4 momentiksi)

Ennen edellä 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää voimassa olleiden säännösten mukaisen ajokortin haltijalle saadaan antaa tässä laissa tarkoitettu ajokortin kaksoiskappale, vaikka ajokortti on tallella eikä se ole turmeltunut.

(siirretään 5 momentiksi)

Jos ajokortin luokkaa alennetaan sen voimassa ollessa ja jäljelle jäävä ajo-oikeus on alkanut tai sitä on 22 §:n 3 momentin mukaisesti laajennettu 102 §:n 1 momentissa mainitun voimaantulopäivän jälkeen, jäljelle jäävää ajo-oikeutta vastaava ajokortti on voimassa samaan määröpäivään luokaltaan alennetun ajokortin kanssa. Jos jäljelle jäävä ajo-oikeus on alkanut ennen mainittua voimaantulopäivää, sitä vastaava ajokortti on voimassa ennen mainittua voimaantulopäivää voimassa olleiden säännösten mukaiseen ajo-oikeuden päättymispäivään, jollei 1 momentista muuta johdu. Edellä tarkoitetuissa tapauksissa tai jos ajo-oikeus palautetaan ennalleen, henkilölle luovutetaan ajo-oikeutta vastaava aiempi ajokortti, jos se on vielä tallella ja voimassa, tai hänelle annetaan voimassa olevaa ajo-oikeutta vastaava ajokortin kaksoiskappale.

Muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa ennen tämän lain 102 §:n 1 momentis-

Muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa ennen tämän lain 102 §:n 1 momentis-

sa tarkoitettua voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaisesti annettu ajokortti tunnustetaan vastavuoroisesti siihen saakka kuin ajokortti on voimassa ja kuitenkin enintään 18 päivään tammikuuta 2033 mainittu päivä mukaan lukien. Jos henkilö täyttää 12 §:ssä säädetyt ajokorttiluvan myöntämistä koskevat edellytykset, ajokortti uudistetaan hakemuksesta tämän lain mukaiseksi ajokortiksi noudattaen 27 §:ää.

(siirretty 2 momentista)

(siirretty 3 momentista)

sa mainittua voimaantuloajankohtaa voimassa olleiden säännösten mukaisesti annettu ajokortti tunnustetaan vastavuoroisesti niin kauan kuin ajokortti on voimassa, kuitenkin enintään 18 päivään tammikuuta 2033. Jos ajokortin haltija täyttää 12 §:ssä säädetyt ajokorttiluvan myöntämistä koskevat edellytykset, ajokortti uudistetaan hakemuksesta tämän lain mukaiseksi ajokortiksi 27 §:n säännöksiä noudattaen.

Jos ennen 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantuloajankohtaa voimassa olleiden säännösten mukaisesti annetussa ajokortissa on ehto oikeanpuoleisesta taustapeilistä, uusi ajokortti tai ajokortin kaksoiskappale annetaan ilman tätä ehtoa, jollei lupapäätös erityisesti edellytä muuta.

Ennen edellä 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää voimassa olleiden säännösten mukaisen ajokortin haltijalle saadaan antaa tässä laissa tarkoitettu ajokortin kaksoiskappale, vaikka ajokortti on tallella eikä se ole turmeltunut.

112 §

Terveysvaatimuksia ja lääkärintodistusta koskevat siirtymäsäännökset

Ennen edellä 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää voimassa olleiden säännösten mukaisesti 70 ikävuoteen voimassaolevan kuorma- tai linja-auton ajo-oikeuden Suomessa vakinaisesti asuvan haltijan on ajo-oikeutensa voimassa pysyttämiseksi esitettävä poliisille kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 50, 55, 60 ja 65 vuotta, lääkärinlausunto hänellä olevan ajokortin terveystodistuksen täyttymisestä. Tätä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos määräajan alkaessa on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta siitä, kun vastaavien terveystodistusten täytyminen on osoitettu poliisille toimitetulla lääkärinlausunnolla muun kuin tässä tarkoitettun määräaikaistarkastuksen johdosta.

112 §

Terveysvaatimuksia ja lääkärintodistusta koskevat siirtymäsäännökset

Ennen 102 §:n 1 momentissa mainittua voimaantulopäivää voimassa olleiden säännösten mukaisesti 70 ikävuoteen voimassaolevan kuorma- tai linja-auton ajo-oikeuden Suomessa vakinaisesti asuvan haltijan on ajo-oikeutensa voimassa pysyttämiseksi esitettävä poliisille kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hän täyttää 50, 55, 60 ja 65 vuotta, lääkärinlausunto hänellä olevan ajokortin terveystodistuksen täyttymisestä. Tätä velvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos määräajan alkaessa on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta siitä, kun vastaavien terveystodistusten täytyminen on osoitettu poliisille toimitetulla lääkärinlausunnolla muun kuin edellä tarkoitettun määräaikaistarkastuksen johdosta tai jos ajokortti on 106 §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti 22 §:n määräaikoja soveltaen korvattu kaksoiskappaleella tai uudella ajo-

HE 131/2015 vp

kortilla.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta
20 . _____*